Na jih a jihozápad od Žlutic

Kaple Panny Marie na Bellhüblu

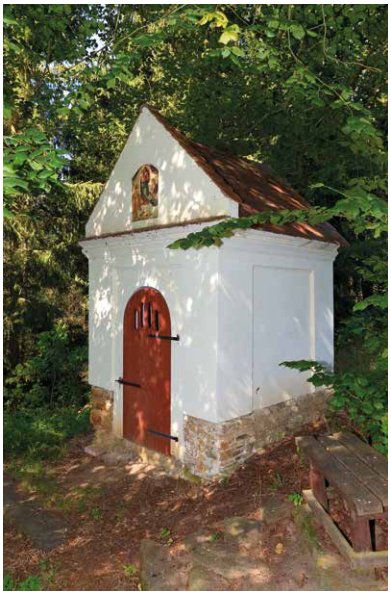

Kaple Panny Marie (také *Bellhübel Kapelle*) leží jihozápadně od Žlutic, u cesty vedoucí od výšiny Bellhübel k Boreckému potoku. V roce 1719 ji nechal vystavět varhaník J. F. Mischka, jenž v její prospěch zřídil nadaci na její údržbu. V roce 1845 byl do kaple pořízen nový obraz Panny Marie Klatovské (P. M. z Re) od žlutického malíře Johanna Müllera. Kaple bývala navštěvována velkým počtem věřících, po roce 1945 však přestala být udržována, chátrala a časem se proměnila ve zříceninu. Obraz Panny Marie z Re byl přenesen do depozitáře karlovarského muzea.

V roce 2016 přistoupilo město ve spolupráci se Spolkem okrašlovacím Vladař k celkové rekonstrukci kaple do původní podoby. Zdivo kaple bylo nově omítnuto a vstup uzavřen novými dřevěnými vraty. V interiéru kaple byla zavěšena fotokopie originálu původního obrazu Panny Marie.

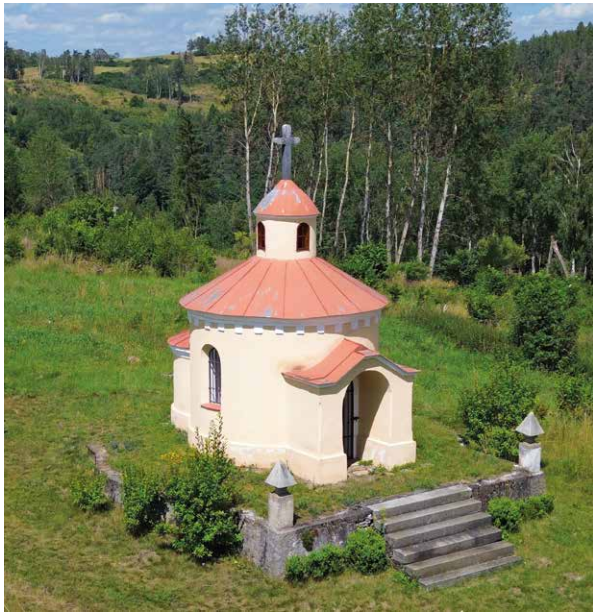

Kaple sv. Jana Nepomuckého (rotunda)

Kaple byla postavena v podobě pseudorománské rotundy místním okrašlovacím spolkem a městem Žlutice v roce 1901 a v tomtéž roce byla ve svátek sv. Jana Nepomuckého vysvěcena. Vypíná se na výšině zvané Bellhübel při silnici na Borek jihozápadně od Žlutic. Nahradila původní zbořenou kapli sv. Jana Nepomuckého z roku 1710, která musela ustoupit výstavbě železniční trati. V roce 1926 byla podél cesty stoupající ke kapli vysázena alej z kaštanů a javorů. Po nuceném vysídlení německého obyvatelstva však přestala být udržována a postupně chátrala. Vnitřní zařízení kaple bylo rozkradeno či zničeno. V roce 1963 byla kaple sv. Jana Nepomuckého zapsána na státní seznam kulturních památek. Na počátku 21. století proběhla její celková rekonstrukce. V roce 2009 nechal Muzejní spolek Žlutice na své náklady umístit do kaple nový obraz sv. Jana Nepomuckého. V roce 2019 přibyl ještě obraz Madony.

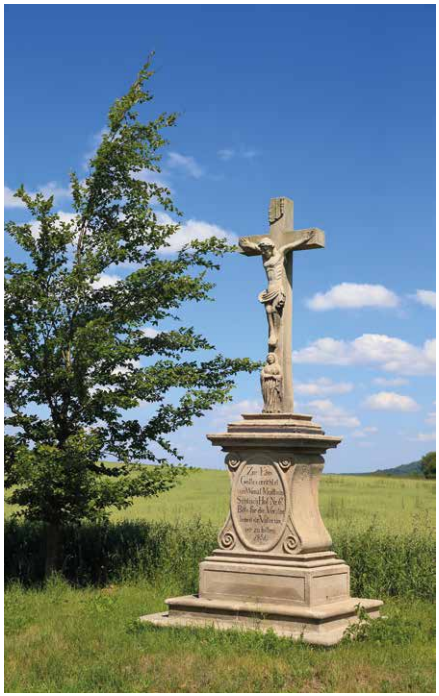

Sousoší Kalvárie u Semtěše

Pískovcové sousoší Kalvárie, nazývané dříve rovněž Modlova socha, nechal zřídit v roce 1851 sedlák Josef Wenzel Modl u silnice do Žlutic nedaleko Semtěše (*Semtisch*) na místě staršího kříže. Po roce 1945 však přestala být plastika udržována a postupně chátrala, vlivem koroze došlo k odlomení části podstavce a narušení statiky objektu. V roce 2011 bylo přistoupeno k celkové rekonstrukci sousoší. Autorem plastiky byla patrně některá ze sochařských dílen ve Žluticích nebo Manětíně. Jedná se pravděpodobně o mladší kopii sousoší Kalvárie u Zbraslavi.

Železné kříže u Záhořic

Pseudogotický železný kříž nedaleko rozcestí při silnici na Žlutice, asi kilometr jihozápadně od vsi Záhořice (*Sahorz*), nechala vztyčit v roce 1861 rodina Prägerova z usedlosti čp. 3 na památku zesnulých manželek Kathariny a Barbary. V letech 2009–2012 provedl Spolek okrašlovací Vladař celkovou renovaci sešlého kříže a úpravu jeho okolí.

Druhý železný kovaný kříž byl vztyčen na konci 19. století při bývalé cestě na Žlutice západně od Záhořic. V roce 2012 byla v rámci budování nové naučné stezky provedena celková rekonstrukce poničeného kříže.

Dětský pomník

Pseudorománský pískovcový pomník byl vztyčen ve dvacátých letech 20. století jihozápadně od vsi Záhořice, u polní cesty vedoucí do Žlutic. Po válce pomník chátral a byl rozvalen. Užívaná cesta byla přeložena a celé okolí zarostlo křovinami.

Roku 2013 bylo zásluhou Spolku okrašlovacího Vladař započato s rekonstrukcí tohoto pomníčku. V roce 2014 byl opravený pomník umístěn na nové místo při pravé straně turistické cesty do Záhořic, blíže k železničnímu přejezdu.

Spinkův kříž u Žlutic

Železný kříž na pískovcovém podstavci z roku 1893 stával při pravé straně silnice na Borek jihozápadně od Žlutic. Během druhé poloviny 20. století byl podstavec rozvalen a vrcholový kříž odlomen.

V letech 2012–2013 se zasadil Spolek okrašlovací Vladař o celkovou obnovu zničeného kříže, který byl poté umístěn na své původní stanoviště.

Schimonův kříž u Semtěše

Pseudogotický pískovcový kříž na mohutném podstavci od sochaře A. Mayera z Toužimi nechali zřídit v roce 1896 Josef a Anna Pressnerovi na bývalém rozcestí při silnici na Žlutice severovýchodně od vsi Semtěš (*Semtisch*). Po roce 1945 chátral a nakonec byl rozvalen a postupně zahrnut zeminou. V letech 2013–2014 přistoupil Spolek okrašlovací Vladař k celkové rekonstrukci zdevastovaného objektu. Obnovená plastika byla následně instalována blíže k odbočce do vsi.

Tragédie Josefa a Friedy Heinzlových

V prosinci 1926 byly v místě zvaném „Leuten“ (Leiten) pod vrchem Vladař nalezeny dvě dětské kostry. Během soudního vyšetřování bylo zjištěno, že již 4. května 1919 tovární dělník Josef Heinzl z Údolí u Lokte, údajně ze zoufalství a v existenční nouzi, zavraždil své děti, Josefa a Friedu, kterým bylo tehdy 12 a 11 let. Vrah dětí byl nakonec dne 18. října 1927 před porotním soudem v Chebu odsouzen k trestu smrti, později mu byla udělena milost prezidenta a trest byl změněn na doživotní žalář.

Socha sv. Barbory u Kolešova

Pískovcová socha sv. Barbory stojí pod velkým dubem na bývalém rozcestí cest do Pšova a Kobylé asi 300 m jihozápadně od Kolešova (*Kolleschau*). Byla vztyčena roku 1822, po r. 1945 chátrala a byla poškozena. V 70. letech 20. století převezl farář Janák fragmenty plastiky na zahradu farního kostela sv. Petra a Pavla ve Žluticích. Horní část sochy se ztratila. V roce 2010 opravil M. Stoklasa podstavec a následující rok zrestauroval zbytky sochy a zhotovil i chybějící část.

Socha sv. Floriána u Kolešova

Pískovcová socha patrona hasičů stojí na křižovatce cest mezi Pšovem (*Schaub*) a Kobylé (*Kobilla*) od roku 1815. Nechali ji zřídit manželé Anton a Elisabeth Melcherovi. V roce 1893 byla plastika renovována potomkem zakladatelů. Během 2. poloviny 20. století byl objekt rozvalen a vrcholová plastika rozbita. V roce 2011 provedl kameník Marcel Stoklasa opravu podstavce, socha světce však byla již ztracena. Na náklady obce Pšov zhotovil M. Stoklasa sochu novou.

Pfeifferův kříž

Kamenný kříž byl zhotoven ve 40. letech 19. století. Kříž se nachází na křižovatce silnic na Borek a Pšov. Před rokem 1945 patřil k usedlosti čp. 6 sedláka Josefa Pöhnera zvané „U Pfeifferů“. Opraven byl v roce 2011 Marcelem Stoklasou.

Ecce Homo u Močidlece

Pozdně barokní pískovcová socha Ecce homo od neznámého autora byla vztyčena z podnětu Kathariny Lochmanové v roce 1780 na rozcestí u silnice na Kolešov západně od Močidlece (*Modschiedl*). Jde o nejstarší kamenosochařskou památku v celém okolí. V roce 1964 byla socha zapsána na státní seznam kulturních památek, v následujících letech však byla rozvalena. V letech 2012–2014 přistoupila obec Pšov ve spolupráci se Spolkem okrašlovacím Vladař k celkové rekonstrukci zdevastované plastiky, kterou provedla restaurátorka Helena Jahodová.

Kostel Povýšení sv. kříže v Kobylé

Původně gotický farní kostel v Kobylé (*Kobilla*) založil pravděpodobně řád německých Maltézských rytířů kolem r. 1253. Na přelomu 16. a 17. století převládlo ve zdejší oblasti protestantství. Po rekatolizaci se stal v roce 1624 zdejší kostel filiálním k farnímu kostelu sv. Petra a Pavla ve Žluticích. Po zásahu bleskem v roce 1883 kostel vyhořel a během rekonstrukce byla patrně změněna jeho orientace. Během první světové války byly zabaveny dva ze tří původních zvonů, v 30. letech byly osazeny a vysvěceny zvony nové. V roce 1938 žilo ve zdejší farnosti, ke které patřily obce Kobylé, Kolešov, Pšov, Záhořice, Semtěš a Vladořice, celkem 739 katolíků a 3 lidé jiného vyznání. Po nuceném vysídlení německého obyvatelstva však přestal být kostel udržován a postupně chátral. V letech 2011–2012 byla provedena aspoň částečná rekonstrukce střechy a báně nad věží, zasklena byla rovněž všechna okna objektu.